

Ang Basahon ni Daniel - Numero Kuwarenta ug Sais

Ang Kapahulayan ug Pagpabag-o sa Kusog

Jeff Pippenger

2024-01-10

Kinsa ba ang Iyang tudloan ug kahibalo? ug kinsa ba ang Iyang pasabton sa pagtulon-an? kadtong mga gilutas na sa gatas, ug gilayo na gikan sa mga suso. Kay ang sugo kinahanglan magpabilin ibabaw sa sugo, sugo ibabaw sa sugo; linya ibabaw sa linya, linya ibabaw sa linya; dinhi diyutay, ug didto diyutay: Kay pinaagi sa ngabil nga hakdaw ug laing dila magasulti Siya niining katawohan. Kang kinsa Siya miingon, Kini mao ang kapahulayan diin inyong mapapahulay ang gikapoy; ug kini mao ang kahupayan: apan sila wala mamati. Apan ang pulong ni Jehova alang kanila nahimong sugo ibabaw sa sugo, sugo ibabaw sa sugo; linya ibabaw sa linya, linya ibabaw sa linya; dinhi diyutay, ug didto diyutay; aron sila manglakaw, ug mangatumba paatras, ug madugmok, ug madakpan sa lit-ag, ug mabihag. Busa pamatia ninyo ang pulong ni Jehova, kamong mga mayubiton nga tawo, nga nagahari niining katawohan nga anaa sa Jerusalem. Tungod kay kamo nagaingon, Kami naghimo ug pakigsaad sa kamatayon, ug uban sa Sheol kami nagkauyon; sa diha nga moagi ang nagaawas nga hampak, kini dili moabut kanamo: kay among gihimong dalangpanan ang kabakakan, ug sa ilalum sa kabakakan kami nagtago sa among kaugalingon: Busa mao kini ang giingon sa Ginoong Jehova, Ania karon, Ako nagapahimutang sa Zion ingon nga patukoranan ang usa ka bato, usa ka sinulayang bato, usa ka bililhong bato nga suok, usa ka malig-on nga patukoranan: siya nga motoo dili magdali. Ang paghukom usab Akong ibutang sa pisi, ug ang pagkamatarong sa tingga nga tuntonan: ug ang ulan-nga-yelo mopala sa dalangpanan sa kabakakan, ug ang mga tubig molapaw sa tagoanan. Ug ang inyong pakigsaad sa kamatayon pagawagtangon, ug ang inyong kasabotan uban sa Sheol dili molungtad; sa diha nga moagi ang nagaawas nga hampak, nan pagayatakan kamo niini. Isaia 28:9–18.

Niadtung 1863, ang mga mapasipalahong tawo nga nagmando sa Jerusalem nagsugod sa usa ka padayong buhat sa pagtabon sa mga mutya ni Miller ug sa pag-ilis niini pinaagi sa peke nga mga sensilyo ug mga mutya. Sa pagbuhat niini sila “naghimo ug pakigsaad uban sa kamatayon,” ilang “gihimong” ilang “dalangpanan” ang “mga bakak” ug “nagtago” “ilalom sa kabakakan.” Apan sila pagausisahon pinaagi sa mensahe sa ulahing adlaw mahitungod sa “kapahulayan” ug sa “pagpabag-o,” nga gihisgotan ni Pedro sa basahon sa Mga Buhat.

Apan kadtong mga butang nga gipasundayag nang daan sa Dios pinaagi sa baba sa tanan niyang mga manalagna, nga ang Cristo magaantus, iya kining gituman sa ingon niana. Busa paghinulsol kamo, ug managbalik kamo, aron ang inyong mga sala mapapas, aron moabot ang mga panahon sa kahupayan gikan sa presensya sa Ginoo; ug aron ipadala niya si Jesu-Cristo, nga gikasangyaw nang daan kaninyo: nga pagadawat sa langit hangtod sa mga panahon sa pagpahiuli sa tanang mga butang, nga gisulti sa Dios pinaagi sa baba sa tanan niyang mga balaang manalagna sukad sa sinugdan sa kalibotan. Kay si Moises sa pagkatinuod miingon

ngadto sa mga amahan: Usa ka manalagna pagatukoron sa Ginoo nga inyong Dios alang kaninyo gikan sa inyong mga igsoon, sama kanako; kaniya mamati kamo sa tanang mga butang nga iyang igasulti kaninyo. Ug mahitabo nga ang matag kalag nga dili mamati nianang manalagna pagalaglagon gikan sa taliwala sa katawhan. Oo, ug ang tanan nga mga manalagna gikan kang Samuel ug kadtong misunod human kaniya, bisan kinsa ang nanagsulti, nanagna usab mahitungod niining mga adlaw. Mga Buhat 3:18–24.

Giila ni Pedro nga ang tanang mga propeta nagsulti mahitungod sa mga panahon sa kahupayan ug sa ulahing ulan, ug giila ni Isaias ang pundok nga mosalikway sa katapusang mga panahon sa kahupayan nga mahitabo sa panapos sa hukom nga pagsusi, sa dihang ang sala ginapapas ug ang ulahing ulan nagaulan. Nianang panahona, ang pundok nga naghimo ug tugon sa kamatayon nga gihisgutan ni Isaias, sumala kang Pedro, “laglagon gikan sa taliwala sa katawhan.” Si Sister White sa kanunay naghisingot niining maong panahon sa kapahulayan ug kahupayan ni Isaias.

“Ang manulonda nga moapil sa pagpahibalo sa mensahe sa ikatulong manulonda magadan-ag sa tibook nga yuta pinaagi sa iyang himaya. Dinhi gitagna ang usa ka buluhaton nga pangkalibotan ang gidak-on ug adunay dili naandan nga gahum. Ang kalihokan sa pag-abot ni Cristo sa 1840–44 usa ka mahimayaong pagpadayag sa gahum sa Dios; ang mensahe sa nahaunang manulonda gidala ngadto sa matag estasyon sa misyon sa kalibotan, ug sa pipila ka mga nasud didto ang labing dakong relihiyosong pag-interes nga nasaksihan sa bisan unsang yuta sukad sa Repormasyon sa ikanapulog-unom nga siglo; apan kining tanan pagalabwan sa gamhanang kalihokan ilalom sa ulahing pasidaan sa ikatulong manulonda.”

“Ang buluhaton mahisama sa nahitabo sa Adlaw sa Pentecostes. Maingon nga ang ‘unang ulan’ gihatag sa pagbubo sa Balaang Espiritu sa pag-abli sa ebanghelyo, aron mopaturuk ang bililhon nga binhi, mao usab ang ‘ulahing ulan’ igahatag sa kataposan niini alang sa pagpahinog sa anihon. ‘Unya kita makaila, kon magpadayon kita sa pag-ila kang Jehova: ang Iyang pagpakita andam sama sa kabuntagon; ug Siya moanhi kanato ingon sa ulan, ingon sa ulahing ug unang ulan sa yuta.’ Hosea 6:3. ‘Busa pagmalipayon kamo, kamong mga anak sa Sion, ug pagmaya kamo diha sa Ginoo nga inyong Dios: kay Iyang gihatag kaninyo ang unang ulan sa hustong gidaghanon, ug Siya magapaanaug alang kaninyo sa ulan, ang unang ulan, ug ang ulahing ulan.’ Joel 2:23. ‘Sa kaulahian nga mga adlaw, nagaingon ang Dios, igabubo Ko ang Akong Espiritu sa tanang unod.’ ‘Ug mahitabo nga ang tagsatagsa nga motawag sa ngalan sa Ginoo mamaluwas.’ Acts 2:17, 21.”

“Ang dakong buluhaton sa ebanghelyo dili matapos uban sa mas gamay nga pagpakita sa gahum sa Dios kay sa nagtimaan sa pagsugod niini. Ang mga tagna nga natuman diha sa pagbubo sa unang ulan sa pagsugod sa ebanghelyo pagatumanon pag-usab diha sa ulahing ulan sa pagtapos niini. Mao kini ang ‘mga panahon sa kahupayan’ nga gipaabot sa apostol nga si Pedro sa diha nga siya miingon: ‘Busa paghinulsol kamo, ug magpakabig, aron ang inyong mga sala mapapas, sa diha nga moabot ang mga panahon sa kahupayan gikan sa presensya sa Ginoo; ug Iyang ipadala si Jesus.’ Mga Buhat 3:19, 20.” The Great Controversy, 611.

Ang pagsulay nagasukad sa pamaagi sa ulahing ulan, nga girepresentar ingon nga “linya ibabaw sa linia.” Ang mensahe sa pagsulay igahatod pinaagi sa mga magbalantay nga adunay “laing dila,” nga girepresentar nga adunay “nangangatol nga mga ngabil.” Ang mensahe sa pagsulay sa ulahing

ulan igahatod pinaagi sa mga magbalantay nga wala matudlo sa pamaagi sa apostatang Protestante ug Katolisismo, nga gisagop sa Adventismo sa tibuok niyang kasaysayan sa pagrebelde.

“Ang panahon dili na halayo nga moabut ang pagsulay sa matag kalag. Ang marka sa mananap ipugos kanato. Kadtong sa matag lakang mitugyan sa mga gipangayo sa kalibotan ug nagpahiuyon sa mga kostumbre sa kalibotan dili maglisod sa pagtugyan ngadto sa nagagahum nga mga awtoridad, inay nga ipailalom ang ilang kaugalingon sa pagbiaybiay, pag-insulto, gihulgaang pagkapriso, ug kamatayon. Ang panagbingkil anaa tali sa mga sugo sa Dios ug sa mga sugo sa mga tawo. Niining panahona ang bulawan pagabulagon gikan sa hugaw diha sa iglesia. Ang tinuod nga pagkadiosnon sa tin-aw pagailhon gikan sa panagway ug pasilaw lamang niini. Daghan nga bitoon nga atong gidayeg tungod sa ilang kasanag unya mapalong sa kangitngit. Ang tahop sama sa panganod pagadad-on sa hangin, bisan gikan sa mga dapit diin kita makita lamang og mga salog nga puno sa datong trigo. Ang tanan nga nagsul-ob sa mga dayandayan sa balaang puloy-anan, apan wala masul-obi sa pagkamatarong ni Cristo, makita diha sa kaulawan sa ilang kaugalingong pagkahubo.”

“Sa dihang ang mga kahoy nga walay bunga pagaputlon ingon nga mga makapabug-at sa yuta, sa dihang ang daghang mga mini nga igsoon mailhan ug mahimulag gikan sa mga tinuod, nan ang mga tinagoan mapadayag sa pagtan-aw, ug uban sa mga hosanna mopahimutang sa ilang kaugalingon ilalom sa bandila ni Cristo. Kadtong nangahimong mahadlukon ug walay pagsalig sa ilang kaugalingon mopahayag sa ilang kaugalingon sa dayag alang kang Cristo ug sa Iyang kamatuoran. Ang labing maluya ug nagduhaduha sa iglesia mamahimong sama kang David—andam sa pagbuhat ug sa pagpangahas. Samtang mas molalom ang gabii alang sa katawhan sa Dios, labi pang modan-ag ang mga bitoon. Si Satanas sa mapintas nga paagi magasamok sa mga matinumanon; apan, sa ngalan ni Jesus, sila manggula nga labaw pa sa mga mananaug. Unya ang iglesia ni Cristo makita nga ‘maanyag sama sa bulan, maathag sama sa adlaw, ug makahahadlok sama sa usa ka kasundalohan nga may mga bandila.’”

“Ang mga liso sa kamatuoran nga ginapugas pinaagi sa mga paningkamot sa pagmimisyon mamusbong unya ug mamulak ug mamunga. Ang mga kalag modawat sa kamatuoran nga molahutay sa kasakitan ug magadayeg sa Dios nga sila pagatugotan nga mag-antus alang kang Jesus. ‘Dinhi sa kalibutan magaantus kamo ug kasakit: apan paglipay; gibuntog ko na ang kalibutan.’ Sa diha nga ang nag-awas nga hampak moagi sa yuta, sa diha nga ang pain ang nagahinlo sa salog ni Jehova, ang Dios mahimong tabang sa Iyang katawhan. Ang mga tropeyo ni Satanas mahimo nga ipataas sa kahitas-an, apan ang pagtoo sa mga putli ug balaan dili maluya.”

“Gikuha ni Elias si Eliseo gikan sa daro ug gilabay kaniya ang iyang kupo sa pagpahinungod. Ang pagtawag ngadto niining daku ug bug-at nga buluhatona gitanyag ngadto sa mga tawo nga may kinaadman ug kahimtang; kon sila mapainubsanon sa ilang kaugalingong pagtan-aw ug mosalig sa hingpit sa Ginoo, pasidunggan unta Niya sila pinaagi sa pagdala sa Iyang bandila diha sa kadaugan ngadto sa kalampusan. Apan mibulag sila gikan sa Dios, mitugyan sa impluwensiya sa kalibutan, ug gisalikway sila sa Ginoo.

“Daghan ang nagpasidungog sa siyensiya ug nawad-an sa pagtan-aw sa Dios sa siyensiya. Dili kini mao ang kahimtang sa iglesia sa labing putli nga mga panahon.

“Ang Dios magabuhay ug usa ka buhat sa atong kapanahonan nga diyutay ra ang nagpaabut. Mopatindog ug mopataas Siya sa taliwala nato niadtong mga gitudloan dili pinaagi sa panggawas nga pagbansay sa mga siyentipikong institusyon, kondili pinaagi sa pagdihog sa Iyang Espiritu. Kining mga pasilidad dili angay tamayon o hukman; gitudlo kini sa Dios, apan makahatag lamang kini sa panggawas nga mga kaangayan. Ipadayag sa Dios nga Siya dili nagsalig sa mga nakakat-on, mapahitas-on sa kaugalingon nga mga mortal.” Testimonies, tomo 5, 81, 82.

Ang “nag-awas nga hampak” maoy usa ka simbolo sa balaod sa Dominggo, nga nagsugod sa takna sa dakong linog sa Pinadayag onse. Kini nagrepresentar sa nagpadayon nga panahon sa pagsulay pinaagi sa balaod sa Dominggo.

“Ang mga langyaw nga mga nasod mosunod sa panig-ingnan sa Tinipong Bansa sa Amerika. Bisan pa nga siya maoy nag-una, apan ang mao rang krisis moabut sa atong katawhan sa tanang bahin sa kalibotan.” Testimonies, tomo 6, 395.

Sa dili pa ang balaod sa Domingo, ang mga peke nga sensilyo sa damgo ni Miller pagawason pinaagi sa bintana, maingon nga ang mga Adventista nga Laodicean isuka gikan sa baba sa Ginoo. Unya ang iglesia igabayaw ingon nga usa ka bandila, “maanindot sama sa bulan, matin-aw sama sa adlaw, ug makahahadlok sama sa usa ka kasundalohan nga may mga bandila.” Ang mensahe ni Isaias nga nagagikan sa “laing dila” ug sa “mga ngabil nga nagakabungol-bungol,” naghulagway niadtong ginpatindog ug ginabayaw ug nga gitudloan pinaagi sa pagdihog sa Iyang Espiritu inay sa panggawas nga pagbansay sa mga siyentipikong institusyon. Ang mga palahubog sa Ephraim mapakyas sa pagsulay sa “linya ibabaw sa linya,” kay ang kaalam sa ilang mga manggialamon nawala na. Ang tagna alang kanila nahimo nang sama sa usa ka basahon nga tinimrihan.

Ang kasaysayan, nga sumala kang Pedro, gihisgutan sa tanang mga manalagna sukad kang Samuel, naghatag ug pipila ka mga hulagway sa pagkalaglag sa mga Adventista nga mosalikway sa mensahe sa ulahing ulan; apan dili pisikal nga kamatayon ang ilang maagoman sa balaod sa Dominggo, kondili usa ka espirituhanong kamatayon nga inubanan sa pag-ila sa kamatuoran nga sila nangawala alang sa walay kataposang panahon, ingon sa gilarawan sa mga buangbuang nga mga ulay, nga sa basahon ni Amos nakamata sa kamatuoran nga sila nangawala.

Ania karon, nagaingon ang Ginoong Dios, moabut ang mga adlaw nga magapadala ako ug gutom sa yuta, dili gutom sa tinapay, ni kauhaw sa tubig, kondili sa pagpamati sa mga pulong ni Jehova: Ug sila magasuroy gikan sa dagat ngadto sa dagat, ug gikan sa amihanan hangtud sa sidlakan, magadalagan sila ngadto-nganhi sa pagpangita sa pulong ni Jehova, ug dili nila kini hikaplagan. Niadtong adlaw, ang maanyag nga mga ulay ug ang mga batan-ong lalake maluya tungod sa kauhaw. Sila nga manumpa pinaagi sa sala sa Samaria, ug magaingon, Buhi ang imong dios, O Dan; ug, Buhi ang pamaagi sa Beersheba; bisan sila mangapukan, ug dili na gayud makabangon pag-usab. Amos 8:11–14.

Human sa paghisgot sa takna sa balaod sa Dominggo pinaagi sa simbolo sa “nag-awas nga hampak,” si Isaias naghisgot sa nagpadayon nga kahadlok ug kabalaka niadtong naghimo ug tugon uban sa kamatayon.

Ug ang inyong tugon uban sa kamatayon pagawagtangon, ug ang inyong kasabotan uban sa impiyerno dili molungtad; sa diha nga moagi ang nag-awas nga hampak, nan pagaligsan kamo niini. Gikan sa panahon nga kini mogula, pagadad-on kamo niini: kay matag buntag kini moagi, sa adlaw ug sa gabii: ug kini mahimo lamang nga kalisdanan ang pagsabot sa balita. Isaias 28:18, 19.

Ang pagsabot sa pagdugang sa kahibalo nga gisimbolohan sa mga hiyas ni Miller dili na unya maangkon, apan ang “pagsabot” sa taho mahitungod sa nagapadayon nga krisis sa balaod sa Domingo magaila nga ang ilang pakigsaad uban sa kamatayon nabungkag na. Kadtung nanago “ilalom sa kabakakan,” moila unya nga “ang Ginoong Dios” nagbutang “sa Zion ingon nga patukoranan ug usa ka bato, usa ka gisulayan nga bato, usa ka bililhon nga bato sa pamag-ang, usa ka malig-on nga patukoranan,” apan ulahi na kaayo kini. Ang mga kabakakan nga ilang gitagoan ilalom niini sa ilang pag-agi sa kasaysayan pagawalison unya. Daghan niadtong dayag nga mga bakak dali rang maila diha sa panan-awon sa Suba sa Ulai.

Ang mga Millerite, uyon sa ilang pagsabot sa Daniel kapitulo dos, nag-ila sa mga gingharian diha sa Daniel otso ingon nga mao ra gihapon ang mga gingharian nga gilarawan sa kapitulo siete. Ang kalainan tali sa duha ka kapitulo mao nga ang kapitulo siete naglarawan sa politikal nga mga bahin sa mga gingharian, ug ang kapitulo otso naglarawan sa relihiyosong mga bahin sa mga gingharian. Tungod niini, ang Daniel kapitulo otso gihulagway pinaagi sa mga pulong nga may kalabutan sa santuwaryo.

Ang kapitulo otso sa Daniel naggamit ug simbolismo sa santuwaryo aron ihulagway ang mga gingharian, apan ang matag simbolo sa santuwaryo nga girepresentar diha sa maong kapitulo nadaot, sa ingon nagtimaan sa usa ka kalainan tali sa matuod nga relihiyon ni Cristo ug sa bakak nga relihiyon ni Satanas. Ang laking karnero maoy mananap nga gigamit ingon nga halad diha sa santuwaryo sa Dios, apan ang matag halad sa santuwaryo kinahanglan nga hingpit. Ang laking karnero sa kapitulo otso dili mahimong gamiton ingon nga halad sa santuwaryo sa Dios, kay ang mga sungay niini dili managsama.

Unya giyahat ko ang akong mga mata, ug nakita ko, ug ania karon, didto sa atubangan sa suba may usa ka lakeng karnero nga may duha ka mga sungay; ug ang duha ka mga sungay hataas; apan ang usa mas hataas kay sa lain, ug ang mas hataas niturok sa ulahi. Daniel 8:3.

Ang usa ka laking karnero nga may duha ka sungay nga nagkalainlain ang gitag-on dili tugotan ingon nga halad diha sa balaang puluy-anan sa Dios, apan ang simbolismo dili mahitungod sa tinuod nga relihiyon sa Dios; kini mahitungod sa peke nga relihiyon ni Satanas, ang pagano nga pagsimba. Ang misunod nga gingharian gilarawan pinaagi sa usa ka kanding, nga usa usab ka halad sa balaang puluy-anan, apan sa makausa pa, ang kanding gihugawan, kay kini may usa ka sungay sa taliwala sa iyang mga mata, nga walay maong timbang nga pagkasimetriya sa kahingpitan nga gikinahanglan alang sa usa ka halad sa balaang puluy-anan.

Ug sa samtang ako nagapalandong, ania karon, miabut ang usa ka lakeng kanding gikan sa kasadpan ibabaw sa tibook nga nawong sa yuta, ug wala makatandog sa yuta; ug ang maong kanding adunay usa ka iladong sungay taliwala sa iyang mga mata. Daniel 8:5.

Sa katapusan ang sungay sa kanding nabali ug mipagula ug upat ka mga sungay, nga naghimo usab niini nga dili angay mahimong halad sa santuwaryo sa Dios.

Busa ang kanding nga laki nahimong hilabihan ka daku; ug sa diha nga siya kusgan na, ang dakong sungay nabali; ug ilis niini mitungha ang upat ka bantugan nga mga sungay padulong sa upat ka hangin sa langit. Daniel 8:8.

Ang ikawalong kapitulo sa Daniel nagsugod nga walay simbolo nga naghisgot sa gingharian sa Babilonia. Ang Babilonia, ang nahaunang gingharian sa tagna sa Biblia, nahimutang na sa biblikanhong paagi pinaagi sa duha ka mga saksi sa ikaduhang kapitulo ug sa ikapitong kapitulo; apan sa ikawalong kapitulo, ang Babilonia gituyoang pagtago aron ipasiugda ang mapanagnong kinaiya sa kapapahan nga makadawat ug samad nga makamatay nga sa kaulahian mamaayo. Sulod sa yugto gikan sa iyang samad nga makamatay hangtod nga kini mamaayo, ang kapapahan, sa mapanagnong paagi, gitago, o hikalimtan. Ang pagkatago girepresentahan usab pinaagi sa pagtangtang sa gingharian ni Nebucadnezar ug sa ulahi sa pagpasig-uli niini.

Ang kapitulo otso sa Daniel nagsugod sa usa ka tuwirang simbolo sa ikaduhang gingharian pinaagi sa pagpaila sa laking karnero nga nagrepresentar sa gingharian sa Medo-Persia, nga gisundan sa daotang kanding nga nagrepresentar sa gingharian sa Gresya. Unya gikan sa usa sa upat ka mga hangin diin ang upat ka mga sungay sa Gresya nangabungkag, nakita ni Daniel ang usa ka gamayng sungay nga nagrepresentar sa ikaupat nga gingharian sa Roma. Ang gamayng sungay nagrepresentar sa duha ka mga yugto sa Roma, nga girepresentar sulod sa upat ka bersikulo. Ang paganong Roma girepresentar sa gamayng sungay diha sa panlalaking sekso, ug ang papang Roma ingon nga gamayng sungay diha sa pambabayeng sekso.

Ug gikan sa usa kanila mitungha ang usa ka gamayng sungay, nga mitubo nga hilabihan pagkadaku, paingon sa habagatan, ug paingon sa sidlakan, ug paingon sa maanindot nga yuta. Ug kini mitubo nga daku, bisan pa ngadto sa panon sa langit; ug gilabay niini ngadto sa yuta ang pipila sa panon ug sa mga bitoon, ug gitamakan sila. Oo, gipadaku niya ang iyang kaugalingon bisan pa ngadto sa prinsipal sa panon, ug pinaagi kaniya gikuha ang adlaw-adlaw nga halad, ug ang dapit sa iyang balaang puloy-anan ginalumpag. Ug usa ka panon gihatag kaniya batok sa adlaw-adlaw nga halad tungod sa kalapasan, ug gilabay niini ang kamatuoran ngadto sa yuta; ug kini nagbuhat, ug milampos. Daniel 8:9–12.

Ang gamayng sungay sa Roma nga mosulod sa asoy diha sa bersikulo nuwebe, gihulagway sa panlalaking porma, ug dayon sa bersikulo diez, ang gamayng sungay gihulagway sa pambabayeng porma; unya sa bersikulo onse, ang gamayng sungay gihulagway sa panlalaking porma, ug dayon sa bersikulo dose ang gamayng sungay sa makausa pa gihulagway sa pambabayeng porma.

Ang ikawalong kapitulo sa Daniel nagtago sa unang gingharian, dayon ang sunod nga duha ka gingharian girepresentar ingon nga mga mananap sa balaang puloy-anan nga nadaot, ug ang ikaupat nga gingharian girepresentar pinaagi sa usa ka sungay. Ang sungay nahugawan sa pagtagna tungod kay nagpakita kini ingon nga usa ka lalaki, unya usa ka babaye, unya usa ka lalaki ug dayon usa ka babaye.

Ang babaye dili magsul-ob niadtong iya sa lalaki, ni ang lalaki magsul-ob sa bisti sa babaye; kay ang tanan nga nagabuhat niana maoy dulumtanan sa Ginoo nga imong Dios.
Deuteronomio 22:5.

Ang laki nga pagpakita sa gamayng sungay sa paganong Roma makita sa bersikulo nuwebe ug onse, samtang ang pambabayeng pagpakita sa gamayng sungay sa papadong Roma makita sa bersikulo diyes ug dose. Ang gender sa gamayng sungay mailhan pinaagi sa pagtagad sa mga pulong ni Daniel sa lebel sa orihinal nga teksto, usa ka butang nga dili unta makita ni Miller, kay gigamit lamang niya ang Cruden's Concordance, ug ang Cruden's Concordance wala maghatag ug kasayoran bahin sa orihinal nga pinulongan. Ang pag-ilis-ilis sa mga gender sulod niining upat ka mga bersikulo nailhan sa mga maghuhubad sa King James Bible, ug ilang gipabilin ang mga gender sa maong teksto, kon nahibalo ka unsay angay pangitaon.

Giila sa mga maghuhubad ang kalainan tali sa panlalaki ug sa pambabae nga gamayng sungay sa mga bersikulo nuebe hangtod dose, ug ilang gipadayag ang maong kalainan pinaagi sa pulong nga "it." Ang pulong nga "it" gigamit alang sa gamayng sungay sa dihang anaa kini sa iyang pambabae nga porma. Tan-awa ang Daniel kapitulo otso, bersikulo napulo:

Ug midaku kini pag-ayo, bisan ngadto sa panon sa langit; ug gipukan niini ngadto sa yuta ang uban sa panon ug sa mga bitoon, ug gitamakan sila. Daniel 8:10.

Kini "midaku pag-ayo," ug "gilabay niini paubos," sa ingon nagpaila sa gamayng sungay ingon nga mao ang babaye. Ang bersikulo dose nagaingon:

Ug ang usa ka panon gitugyan kaniya batok sa adlaw-adlaw nga halad tungod sa paglapas, ug gilabay niini ang kamatuoran ngadto sa yuta; ug kini naglihok, ug milampos. Daniel 8:12.

Sa bersikulo dose, gidugang ang pulong nga "him," ug dili kini tukma nga nagrepresentar sa gamayng sungay, kay ang gamayng sungay sa maong bersikulo kaduha nga giila ingon nga "it," sa ingon nagrepresentar sa paminabaye. Dayag nga giila sa mga maghuhubad ang kalainan sa sekso nga gigamit ni Daniel, apan dili sila sigurado kon unsa gayod ang tuyo ni Daniel, ug ilang gisulayan nga himuong panlalaki ang gamayng sungay sa maong bersikulo pinaagi sa pagdugang sa pulong nga "him" nga giitaliko, apan wala kini mapalig-on sa tinuod nga mga pulong ni Daniel. Ang iyang mga pulong nag-ila sa gamayng sungay ingon nga paminabaye ug "it" (ang paminabayeng gamayng sungay), maoy naghulog sa kamatuoran ngadto sa yuta, ug "it" (ang paminabayeng gamayng sungay), naglihok ug miuswag.

Sa bersikulo nuebe, ang hugpong nga "usa ka gamayng sungay" anaa sa panlalaking porma ug nagrepresentar sa paganong Roma. Kini migula gikan sa usa sa "upat ka mga hangin" diin ang Imperyong Griyego nabahin. Sa maong bersikulo, uyon sa kasaysayan, ang paganong Roma nakadaug sa tulo ka heograpikanhong mga dapit samtang kini mipahimutang sa iyang lingkoranan sa trono sa yuta.

Ug gikan sa usa kanila migula ang usa ka gamayng sungay, nga nahimong hilabihan kadaku, paingon sa habagatan, ug paingon sa sidlakan, ug paingon sa matahum nga yuta. Daniel 8:9.

Sa bersikulo onse (nga mao ang usa sa mga nag-unang larangan sa panagbangi mahitungod sa “ang adlaw-adlaw”), ang gamayng sungay gihulagway ingon nga “siya,” “kaniya” ug “iyang.”

Oo, gipadaku niya ang iyang kaugalingon bisan pa ngadto sa Prinsipe sa panon, ug pinaagi kaniya gikuha ang adlaw-adlaw nga halad, ug ang dapit sa iyang balaang puloy-anan gilumpag. Daniel 8:11.

Padayonon nato kining pagtuon sa sunod nga artikulo.

“Ang matag prinsipyo diha sa pulong sa Dios adunay iyang dapit, ang matag kamatuoran adunay iyang kahulogan. Ug ang hingpit nga kahulogan sa tibuok nga estruktura, sa paglaraw ug sa pagpatuman, nagpamatuod mahitungod sa Awtor niini. Ang maong estruktura walay hunahuna gawas sa hunahuna sa Walay-Kataposan ang makahimo sa paghunahuna o pagporma niini.” Education, 123.